

§16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Højbyvej 3, 6900 Skjern
19. juli 2021

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Højbyvej 3
6900 Skjern

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 17 81
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk
Dato
19. juli 2021
Sagsnummer
20-021484

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Højbyvej 3, 6900 Skjern

Virksomhedens art:

Matrikel nr.:

Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:

Kvalitetssikret af:

Indholdsfortegnelse

Svinebrug, IE-Brug

14r m.fl., Borris Nørreland, Sdr. Borris

Husdyrbrug omfattet af §16 a i husdyrbrugsloven

Ringkøbing-Skjern Kommune

PB

Stamblad:	5
Oplysninger om husdyrbruget:	6
Meddelelse af miljøgodkendelse	7
Baggrund og kort resumé	7
Biaktiviteter	7
Afgørelsen	7
Vilkår for miljøgodkendelsen	10
Generelt	10
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	11
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	14
Beskyttelse i forhold til naboer	15
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	17
Uheld og risici	17
Ophør	17
Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget Højbyvej 3, 6900 Skjern	18
Formalia	19
Lovgrundlag	19
Høring og offentliggørelse	19
Klagevejledning	20
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	21
Miljøkonsekvensrapport	23
Krav til miljøkonsekvensrapport	23
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	23
Miljøvurderingen	24
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	24
Beskrivelse af husdyrbruget	25
Lokalisering	32
Forbudszoner	32
Afstandskrav	33
Beskyttelseslinjer	33
Samlet vurdering af lokalisering	34
Påvirkning af landskab	34
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	35
Påvirkning af vilde planter og dyr	35
Ammoniak påvirkning af natur	35

Påvirkning af bilag IV-arter	39
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	40
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	41
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	44
Påvirkning af naboer	45
Lugt	45
Støj og rystelser.....	47
Lys.....	47
Fluer og skadedyr.....	48
Støv.....	48
Transport.....	49
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	51
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	52
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	52
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug.....	58
Udnyttelse af energi og råvarer.....	58
Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer	61
Optimering af produktionsprocesser.....	61
Iagttagelse af affaldshierarkiet	62
Særregler for IE-husdyrbrug.....	65
Miljøledelse.....	65
Oplæring af personale	66
Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse	66
Beredskab.....	67
Hændelser og uheld.....	67
Foderblandings- og fodringsstrategi.....	67
Manglende overholdelse af vilkår	68
Årlige indberetning til kommunen.....	69
Ophør af aktiviteter	69
Alternative løsninger	69
0-alternativ	69
Egenkontrol.....	70
Konklusion	70
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	71
Bilag 2: Afløbsplan	72

Bilag 3: Gyllekøling – Omregning af vilkår mht. effekt	73
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius.....	74
Bilag 5: Natur	75

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Højbyvej 3 6900 Skjern
Bedriftens adresse	Højbyvej 3 6900 Skjern
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk / Helle Borum Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing Telefon: 29679435 E-mail: hbo@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600026447
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	218612, indsendt d. 26/10-2020, ver. 3

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
25. Klimastald 2011	1591	1105	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
26. Hestestald	21	20	Flexgruppe: Alle kvæg, heste får og geder	Dybstrøelse	
24. Drægtighedsstald 2011	1876	95	Søer, golde og drægtige	Løsgående dybstrøelse	
		1412	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
23. Farestald 2011	2122	1413	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	Gyllekøling
16. Smågrisestald	1518	1020	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
13. Slagtesvinestald	341	249	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	
9. Farestald	563	373	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
10. løbe-/drægtighedsstald	213	174	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
12. Babystald	335	274	Smågrise	Drænet gulv + spalter (50%/50%)	
14. Slagtesvinestald	330	282	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	
11. Drægtighedsstald	333	277	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
8. Sygestier (aflastning)	48	27	Søer, golde og drægtige	Løsgående dybstrøelse	
4. løbestald	571	439	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
7. Løbestald	139	100	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
5. Løbestald	326	209	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
6. Poltestald	330	130	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	
3. Gl. Drægtighedsstald	702	633	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
25. Gylletank 4300 m ³	Flydende	4300	807	Teltoverdækning
20. Gylletank 2553 m ³	Flydende	2553	609	Teltoverdækning
19. Gylletank 2385 m ³	Flydende	2385	535	-

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 26/10-2020 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Højbyvej 3, 6900 Skjern.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Højbyvej 3, 6900 Skjern i henhold til husdyrbrugsloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget og omfatter en overgang til stipladsmodellen, hvor der godkendes et produktionsareal. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Gyllekøling i drægtighedsstald 2011 og farestald 2011
- Teltoverdækning af gyllebeholderne på henholdsvis 4300 m³ og 2553 m³

Biaktiviteter

Der er halmfyrr på ejendommen.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 14r, Borris Nørreland, Sdr. Borris beliggende på adressen Højbyvej 3, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter en overgang til stipladsmodellen, hvor der godkendes et produktionsareal. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer på ejendommen.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
25. Klimastald 2011	1591	1105	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
26. Hestestald	21	20	Flexgruppe: Alle kvæg, heste får og geder	Dybstrøelse	
24. Drægtighedsstald 2011	1876	95	Søer, golde og drægtige	Løsgående dybstrøelse	
		1412	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
23. Farestald 2011	2122	1413	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	Gyllekøling
16. Smågrisestald	1518	1020	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
13. Slagtesvinestald	341	249	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	

9. Farestald	563	373	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
10. løbe-/drægtighedsstald	213	174	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
12. Babystald	335	274	Smågrise	Drænet gulv + spalter (50%/50%)	
14. Slagtesvinestald	330	282	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	
11. Drægtighedsstald	333	277	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
8. Sygestier (aflastning)	48	27	Søer, golde og drægtige	Løsgående dybstrøelse	
4. løbestald	571	439	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
7. Løbestald	139	100	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
5. Løbestald	326	209	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
6. Poltestald	330	130	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	
3. Gl. Drægtighedsstald	702	633	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 218612, indsendt den 26/10-2020, version 3.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Højbyvej 3, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 6) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 7) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
25. Klimastald 2011	1591	1105	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
26. Hestestald	21	20	Flexgruppe: Alle kvæg,	Dybstrøelse	

			heste får og geder		
24. Drægtighedsstald 2011	1876	95	Søer, golde og drægtige	Løsgående dybstrøelse	
		1412	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
23. Farestald 2011	2122	1413	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	Gyllekøling
16. Smågrisestald	1518	1020	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
13. Slagtesvinestald	341	249	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	
9. Farestald	563	373	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
10. løbe-/drægtighedsstald	213	174	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
12. Babystald	335	274	Smågrise	Drænet gulv + spalter (50%/50%)	
14. Slagtesvinestald	330	282	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	
11. Drægtighedsstald	333	277	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
8. Sygestier (aflastning)	48	27	Søer, golde og drægtige	Løsgående dybstrøelse	
4. løbestald	571	439	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
7. Løbestald	139	100	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
5. Løbestald	326	209	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
6. Poltestald	330	130	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	

3. Gl. Drægtighedsstald	702	633	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
----------------------------	-----	-----	-------------------------	---	--

- 8) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Driftstimer pr år	Effekt NH ₃ -N %
Drægtighedsstald 2011	Gyllekøling	2000	12
Farestald 2011	Gyllekøling	2000	12
Gylletank 4300 m ³	Teltoverdækning	-	50
Gylletank 2553 m ³	Teltoverdækning	-	50

- 9) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår gyllekøling
Drægtighedsstald 2011 og Farestald 2011	<p>Drægtighedsstalden fra 2011 og farestalden fra 2011 skal have gyllekøling i gyllekanalerne jf. BAT-blad fra Miljøstyrelsen "Køling af gyllen i svinestalde".</p> <p>Gyllekølingsanlægget skal dimensioneres således, at der opnås en ammoniakreduktion på 12 % i hver stald med 2000 driftstimer om året.</p> <p>Der skal være gyllekøling på 808 m² i Farestald 2011 og 956 m² i drægtighedsstald 2011 i traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm dybe gyllekanaler.</p>
Varmepumpe	<p>Der skal køles med mindst 10,3 W/m² svarende til 8,3 kW + 9,8 kW i alt 18,2 kW. Køleeffekten er fastsat ud fra 2018 formlen (pr 5. februar 2018), se bilag 3</p> <p>De eksisterende varmepumper på i alt 18,2 kW skal køre i mindst 2000 timer for at opfylde kravet til køling.</p> <p>Der skal føres en logbog over varmepumpernes årlige driftstid.</p> <p>Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.</p>

	Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
--	---

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	<p>Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes.</p> <p>Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom.</p> <p>Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.</p>

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 10) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles.

	Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 11) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.			
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.			
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time
Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time	

Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.		
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15
		Dag kl. 07.00-18.00	20
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25
	Øvrige rum	Hele døgnet	30
Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"			
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10 ⁻⁶ m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.		
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75
		Dag kl. 07.00-18.00	80
	Institutioner	Hele døgnet	75
	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.			
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	<p>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.</p> <p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>		

Lys	Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.
Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 13) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 14) Husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og registreringen, for perioden siden Ringkøbing-Skjern Kommunes seneste tilsyn, skal kunne fremvises på forlangende i forbindelse med tilsyn

Uheld og risici

- 15) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.
- 16) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 17) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 18) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Ophør

- 19) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget Højbyvej 3, 6900 Skjern

Miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav vilkår m.m. til IE husdyrbrug er blevet omfattet af generel lovgivning i forbindelse med ændring af godkendelsesbekendtgørelsen pr. 1. januar 2020. Herunder gælder, at IE-brugene årligt senest den 31. december skal indsende informationer til kommunen om følgende (§50):

Krav om indberetning	<ul style="list-style-type: none">• Logbøger for miljøteknologi• Dokumentation for miljøledelsessystem (§43, stk. 3)• Logbog for gennemførte kontroller (§44, stk. 5)• Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (46, stk. 1-3)
-----------------------------	---

Da husdyrbruget på Højbyvej 3, 6900 Skjern er et IE-brug skal ovennævnte særregler overholdes på det tidspunkt hvor godkendelsen meddeles.

Nedenfor er de nye særregler, der gælder for IE-brug kort beskrevet (Kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Krav til IE-brug	<p>IE-brug skal være opmærksom på særlige regler:</p> <ul style="list-style-type: none">• Krav om miljøledelse skal være opfyldt fra det tidspunkt hvor revurderingen meddeles.• Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale.• Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr.• Krav om fasefodring.• Krav om anvendelse af energieffektiv belysning.• Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlægget.• Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelses vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.• Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav• Særlige krav ved ophør af IE-brug.
-------------------------	---

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2017-2029
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning nr. 1176 af 23. juli 2020
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2159 af 9. december 2020 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 2. november 2020 til den 23. november 2020, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor konsekvenszonen fra 7. juni 2021 til 12. juli 2021.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 1277 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at overgangen til stipladsmodellen på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens

almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 19. juli 2021 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 16. august 2021.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af ejendommen, Højbyvej 3, 6900 Skjern

Konsulent: Helle Borum - Vestjysk, e-mail: hbo@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 1277 meter: se bilag 4

Matrikulære naboer til matrikel nr. 14r, Borris Nørreland, Sdr. Borris

Interessenter på nedenstående liste

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Vestjysk, Konsulent Helle Borum, e-mail: hbo@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter en overgang til stipladsmodellen, hvor der godkendes et produktionsareal. Stipladsmodellen åbner op for mere fleksibilitet mht. antal dyr og ind- og afgangsvægt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at overgangen til stipladsmodellen er en naturlig ændring af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²	
25. Klimastald 2011	1591	Mekanisk ventilation	6 m	(#285325) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1105
26. Hestestald	21	Naturlig ventilation	3 m	(#285327) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	20
24. Drægtighedsstald 2011	1876	Mekanisk ventilation	6 m	(#338372) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse (#285329) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0 0	95 1412
23. Farestald 2011	2122	Mekanisk ventilation	6 m	(#285331) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1413
16. Smågrisestald	1518	Mekanisk ventilation	6 m	(#285335) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1020
13. Slagtesvinestald	341	Mekanisk ventilation	6 m	(#285337) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	249
9. Farestald	563	Mekanisk ventilation	6 m	(#285339) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	373
10. Løbe-/drægtighedsstald	213	Mekanisk ventilation	6 m	(#285341) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	174
12. Babystald	335	Mekanisk ventilation	6 m	(#338466) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	274
14. Slagtesvinestald	330	Blandet ventilation	3 m	(#338495) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	282
11. Drægtighedsstald	333	Mekanisk ventilation	6 m	(#338506) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	277
8. Sygestier (afkastning)	48	Mekanisk ventilation	6 m	(#338509) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	27
4. Løbestald	571	Mekanisk ventilation	6 m	(#338512) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	439
7. Løbestald	139	Mekanisk ventilation	6 m	(#338515) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	100
5. Løbestald	326	Mekanisk ventilation	6 m	(#338517) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	209
6. Poltestald	330	Mekanisk ventilation	6 m	(#338520) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	130
3. Gl. Drægtighedsstald	702	Mekanisk ventilation	6 m	(#338522) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	633

I denne miljøgodkendelse overgår ejendommen til stipladsmodellen, hvilket vil sige at der godkendes et produktionsareal. Der opføres intet nyt byggeri i forbindelse med denne godkendelse.

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne. Dvs. at der er fra-trukket gangarealer. Inventar og foderkrybber ikke fratrukket. Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Ansøger har forestået opmålingen.

Gangareal indtegnet i stalde:

Der er indsat en flexgruppe i hestestalden, som giver en yderligere fleksibilitet.

Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder. Dybstrøelse
Malkekøer kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Heste. Dybstrøelse
Får og geder. Dystrøelse

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²	
25. Klimastald 2011	1591	Mekanisk ventilation	6 m	(#338329) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1105
26. Hestestald	21	Naturlig ventilation	3 m	(#285328) Heste. Dybstrøelse	0	20
24. Drægtighedsstald 2011	1876	Mekanisk ventilation	6 m	(#338379) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#338377) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0 0	1412 95
23. Farestald 2011	2122	Mekanisk ventilation	6 m	(#338381) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1413
16. Smågrisestald	1518	Mekanisk ventilation	6 m	(#338383) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1020
13. Slagtesvinestald	341	Mekanisk ventilation	6 m	(#338493) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	249
9. Farestald	563	Mekanisk ventilation	6 m	(#338385) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	373
10. Løbe-/drægtighedsstald	213	Mekanisk ventilation	6 m	(#285342) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	174
12. Babystald	335	Mekanisk ventilation	6 m	(#338464) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	274
14. Slagtesvinestald	330	Blandet ventilation	3 m	(#338496) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	282
11. Drægtighedsstald	333	Mekanisk ventilation	6 m	(#338507) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	277
8. Sygestier (aflastning)	48	Mekanisk ventilation	6 m	(#338510) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	27
4. Løbestald	571	Mekanisk ventilation	6 m	(#338513) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	439
7. Løbestald	139	Mekanisk ventilation	6 m	(#338516) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	100
5. Løbestald	326	Mekanisk ventilation	6 m	(#338518) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	209
6. Poltestald	330	Mekanisk ventilation	6 m	(#338521) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	130
3. Gl. Drægtighedsstald	702	Mekanisk ventilation	6 m	(#338523) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	633

Beskrivelse af nudriften:

- §12 Miljøgodkendelse af 1. juni 2010
- 1. tillægsgodkendelse af 19. december 2014.

I 1. tillægsgodkendelse sker der en ændring/udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde. Der opføres ikke nyt byggeri i forbindelse med tillægget, men bygninger der i miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010 skulle nedrives eller udgå tages nu i brug igen i tillægget.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²	
25. Klimastald 2011	1591	Mekanisk ventilation	6 m	(#338330) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1105
26. Hestestald	21	Naturlig ventilation	3 m	(#338505) Heste. Dybstrøelse	0	20
24. Drægtighedsstald 2011	1876	Mekanisk ventilation	6 m	(#338380) Søer, gølge og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#338378) Søer, gølge og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0 0	1412 95
23. Farestald 2011	2122	Mekanisk ventilation	6 m	(#338382) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1413
16. Smågrise-stald	1518	Mekanisk ventilation	6 m	(#338384) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1020
13. Slagtesvinestald	341	Mekanisk ventilation	6 m	(#338494) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	249
9. Farestald	563	Mekanisk ventilation	6 m	(#338386) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	373
10. Løbe-/drægtighedsstald	213	Mekanisk ventilation	6 m	(#338501) Søer, gølge og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	174
12. Babystald	335	Mekanisk ventilation	6 m	(#338465) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	274
14. Slagtesvinestald	330	Blandet ventilation	3 m	(#338497) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	282
11. Drægtighedsstald	333	Mekanisk ventilation	6 m	(#338508) Søer, gølge og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	277
8. Sygestier (aflastning)	48	Mekanisk ventilation	6 m	(#338511) Søer, gølge og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	27
4. Løbestald	571	Mekanisk ventilation	6 m	(#338514) Søer, gølge og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	439
5. Løbestald	326	Mekanisk ventilation	6 m	(#338519) Søer, gølge og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	209

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften med undtagelse af at staldene 7. Løbestald, 6. Poltestald og 3. Gl. drægtighedsstald, som ikke indgår i 8-årsdriften.

De omtalte stalde blev taget ud af drift i forbindelse med miljøgodkendelsen dateret 1. juni 2010 og godkendt til brug igen i tillægsgodkendelsen dateret den 19. december 2014.

Staldnavn: 7. Løbestald

Blev taget ud i forbindelse med miljøgodkendelsen 2009. Kom med igen i tillægsgodkendelsen i 2014. Stalden har dog aldrig været taget ud af drift. Stalden er derfor ikke med i 8 års driften.

Staldnavn: 6. Poltestald

Blev taget ud i forbindelse med miljøgodkendelsen 2009. Kom med igen i tillægsgodkendelsen i 2014. Stalden har dog aldrig været taget ud af drift. Stalden er derfor ikke med i 8 års driften.

Staldnavn: 3. Gl. Drægtighedsstald

Blev taget ud i forbindelse med miljøgodkendelsen 2009. Kom med igen i tillægsgodkendelsen i 2014. Stalden har dog aldrig været taget ud af drift. Stalden er derfor ikke med i 8 års driften.

Produktioner med miljøteknologi

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#285329) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling: Driftstimer=2000 Effekt NH3 = 12%	2000	12	
(#285331) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Gyllekøling: Driftstimer=2000 Effekt NH3 = 12%	2000	12	
Nudrift				
(#338379) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling Driftstimer=[2000,00] EffektLugt:Lugt=[] EffektNH3 = [12,00]	2000	12	
(#338381) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Navn: Gyllekøling Driftstimer=[2000,00] EffektLugt:Lugt=[] EffektNH3 = [9,90]	2000	9,9	
8 års drift				
(#338380) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling Driftstimer=[2000,00] EffektLugt:Lugt=[] EffektNH3 = [12,00]	2000	12	
(#338382) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Navn: Gyllekøling Driftstimer=[2000,00] EffektLugt:Lugt=[] EffektNH3 = [9,90]	2000	9,9	

Drægtighedsstalden fra 2011 er i miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010 godkendt med gyllekøling. Derudover er der etableret gyllekøling i farestalden fra 2011, hvilket var et frivilligt tiltag, som er taget i brug i forbindelse med tillægsgodkendelsen i 2014. Der er etableret linespil (skraber) i bunden af gyllekanalerne i drægtighedsstalden og nedlagt slanger til køling af gyllen. Varmen anvendes til opvarmning og udtørring af staldene.

Der køles på 808 m² i farestalden og der regnes med 9,9% ammoniakreduktion i farestalden. I drægtighedsstalden køles der på 956 m² og regnes med en ammoniakreduktion på 12%.

Anlægget kører minimum 2000 timer årligt, hvilket der er stillet vilkår til i den nuværende miljøgodkendelse.

Der sker ikke ændringer i forhold til gyllekølingen i henholdsvis drægtighedsstalden fra 2011 og farestalden fra 2011, men gyllekølingen er omregnet til 2018 formler, se bilag 3.

Gødningsoptbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
25. Gylletank 4.300 m3	Flydende			5m x 31,5 m	807
20. Gylletank (2553 m3)	Flydende			4m x 28,21 m	609
19. Gylletank (2385 m3)	Flydende			4m x 27,64 m	535
Nudrift					
25. Gylletank 4.300 m3	Flydende			5m x 31,5 m	807
20. Gylletank (2553 m3)	Flydende			4m x 28,21 m	609
19. Gylletank (2385 m3)	Flydende			4m x 27,64 m	535
8 års drift					
25. Gylletank 4.300 m3	Flydende			5m x 31,5 m	807
20. Gylletank (2553 m3)	Flydende			4m x 28,21 m	609
19. Gylletank (2385 m3)	Flydende			4m x 27,64 m	535

Der er 3 gyllebeholdere på ejendommen hvoraf de to gylleholdere på henholdsvis 4300 m3 og 2553 m3 har teltoverdækning.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
25. Gylletank 4.300 m ³	Teltoverdækning	50,0
20. Gylletank (2553 m ³)	Teltoverdækning	50,0
Nudrift		
25. Gylletank 4.300 m ³	Navn: OverdækningFast EffektNh3 = [50]	50,0
20. Gylletank (2553 m ³)	Navn: OverdækningFast EffektNh3 = [50]	50,0
8 års drift		
25. Gylletank 4.300 m ³	Teltoverdækning	50,0
20. Gylletank (2553 m ³)	Teltoverdækning	50,0

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank (31)	1987	2.385	535	Flydelag
Gylletank (32)	1992	2.553	609	Overdækning
Gylletank (33)	2012	4.305	807	Overdækning
Borrisvej 21		1.800		
I alt		11.043		

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Beregning af gylleopbevaringskapacitet Højbyvej 3, Borris, 6900 Skjern

Gylle produceret på ejendommen	14297 m ³
Vand tilledt fra befæstede arealer	0 m ³
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m ³
Vand tilledt fra andet	0 m ³
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	14297 m³

Behov for opbevaring ved krav til:	
7 mdr opbevaringskapacitet	8130,9167 m ³
9 mdr opbevaringskapacitet	10722,8 m ³

Produktionen af gylle er således 14.297 tons. På ejendommen er der således ca. 9 mdr. kapacitet.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Dybstrøelse fra hestene opbevares i gyllebeholderne.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet på dybstrøelse.

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Kommunens vurdering;

Ansøger har redegjort for at der er tilstrækkeligt opbevaringskapacitet til rådighed på ejendommen.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	Mere end 50 meter
Lokalplanområder	50 meter	Mere end 50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	Mere end 50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	Mere end 10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	57 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	Mere end 50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	Mere end 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	10 m (højbyvej) 14 m (Ejstrupvej)
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Mere end 25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Mere end 15 meter
Naboskel	30	17 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der godkendes ikke nybyggeri i denne miljøgodkendelse og der foretages ikke ændringer på husdyrbruget, der medfører forøget forurening. Der godkendes en overgang til stipladsmodellen og denne ændring alene er ikke omfattet af afstandskravene.

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes overgangen til stipladsmodellen, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder	x	
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Den eksisterende smågrisestald (16) er beliggende indenfor fortidsminde beskyttelseslinjen. Der er givet dispensation i forbindelse med opførelsen af denne stald.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Skovbjerg Bakkeø Landbrugslandskab.

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i alle skala.

Det er væsentligt, at nyt byggeri tilpasses det eksisterende byggeri, så den samlede bygningsmasse fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Landbrugsbyggeri og stort markant byggeri ligger generelt med en åben afgrænsning og uden grøn beplantning.

Landbrugsbyggeri indgår derved i udsigterne i både dette landskabsområde og udsigterne i de omgivende landskabsområder.

Nyt byggeri bør efterligne karaktertrækket ved ikke være omkranset af bevoksning, men kan afskærmes af fragmenteret beplantning, som er karakteristisk for landskabsområdet.

I terrænlavningerne bør der kun etableres byggeri i lille skala

Bygningsbeskrivelse

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med overgangen til stipladsmodellen. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret.

Beplantning:

Landskabet er et åbent landbrugslandskab, hvor spredte læhegn adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning (som øer på en flade).

Det betyder, at der er mange/få udsigts- og indsigtslinjer i landskabet.

Ejendommen er delvis skjult mod syd og øst af læhegn eller lignende, men byggeriet ligger med åben afgrænsning uden grøn beplantning mod vest og nord, hvilket er i overensstemmelse med landskabstypen Skovbjerg Bakkeø Landbrugslandskab.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år

Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.
--	---

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Habitatnatur - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	25. Klimastald 2011	3034
Gødningslager	19. Gylletank (2385 m3)	3108

2. Habitatnatur - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	16. Smågrisestald	3495
Gødningslager	19. Gylletank (2385 m3)	3580

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 naturområdet er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområderne viser, at totaldepositionen til naturområderne fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N pr ha. pr. år.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

4. Hede - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	16. Smågrisestald	4768
Gødningslager	19. Gylletank (2385 m3)	4853

I kraft af den store afstand til området (mere end 3 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det

samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N/ha/år.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, enge, overdrev og potentielt ammoniak følsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)		Målsætning i Kommuneplan
			Nudrift	8-årsdrift	
Hede/skov	Ca. 450 m	Nord	0,0	0,1	C-målsat
Overdrev	Ca. 1000 m	Syd	0,0	0,0	C-målsat
Eng	Ca. 1200 m	Sydøst	0,0	0,0	C-målsat

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsomme skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på max 0,1 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 1200 meter fra staldanlægget forekommer derudover enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift.

Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. Tålegrænsen for enge varierer på baggrund af disse forhold, men generelt kan der anvendes en vejledende tålegrænse på 20 kg N/ha/år.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,0 kg N/ha/år til engen. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at overgangen til stipladsmodellen på husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter §§ 16 a og 16 b i husdyrbruksloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken. Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren

Dybstrøelse fra hestestalden udbringes direkte ud fra stald til udbringning på mark eller alternativt lægges det i gyllebeholder.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Råvarer opbevares i foderlade (28) samt i udendørs siloer.

Der er egen produktion af foder og blanderi i foderladen. Indkøb af råvarer sker på baggrund af foderplanlægning, og der er faste aftaler om levering.

Foderanlæg justeres jævnlige, således at den udfodrede mængde svarer til dyregruppen, og unødigt foderspild minimeres.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Hestene går på græs og fodres med hør/wrap i vinterperioden.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Højbyvej 3, Skjern er samlet i nedenstående tabel.

<p>Sanitært spildevand</p> <p>Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Der laves ikke bygningsmæssige ændringer i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand</p>
<p>Regnvand</p> <p>Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Den største del af regnvandet løber til forsinkelsesbassin, hvorfra det ledes videre gennem dræn til grøft/vandløb. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Se afløbsplan bilag 2.</p>
<p>Restvand</p> <p>Definition og krav: Vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift. Restvand kan efter anmeldelse til Ringkøbing-Skjern Kommune udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllekanaler/gyllebeholder.</p>
<p>Spildevand fra vaskeplads</p> <p>Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: På husdyrbruget foretages vask af maskiner i marken eller på en støbt fylde-/vaskeplads, hvorfra der er afløb til gyllebeholder.</p>

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 2.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser,

Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Vask og påfyldning af sprøjte sker på en støbt fylde-/vaskeplads, hvorfra der er afløb til gyllebeholder. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset.

Nødvendige rengøringsmidler/pesticider/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, bør der holdes et beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive

kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en af gyllebeholderne skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Boringen DGU 94.1879 ved nyeste gylletank er sløjfet.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Kommunen vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Som IE-brug er der særlige forhold som beredskabet skal leve op til. Se under særregler for IE-brug.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Borrisvej 16 	0	NY	428,9	343,1	377,1	Ja
Højbyvej 1 	0	NY	428,9	343,1	385,8	Ja
Højbyvej 5 	0	NY	428,9	428,9	580,8	Ja
Storegade 47 	0	NY	857	771,3	1924,7	Ja
Viumkrog, Nr. Vium 	0	NY	1121,3	1121,3	5463,9	Ja

Konsekvenszone: 1277 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Der er overdækning af de 2 største gyllebeholdere.
- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning

Krav for gyllebeholdere placeret nærmere end 300 meter fra nabobeboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger ikke beboelser indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

De væsentligste støjkilder på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, støj fra transportere, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker løbende. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker en gang hver uge, vha. elpumpe. Omrøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg, kværne og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.
- Alle stalde er isolerede.

Ansøgers vurdering:

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der sker ikke en ændring i støjkilderne i forhold til den nuværende drift.

Det vurderes, at husdyrbruget på Højbyvej 3 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkilder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af staldventilation, gyllepumper, støj fra transportere.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er lys i løbeafdelingerne (bygning 4, 5 og 7 jf. figur 1) i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. Lyset i staldene styres af foderstyringsystemet. Der er lys i de øvrige stalde i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret.

Tidsrummet kan dog variere. Bygning 4, 5 og 7, som indeholder løbeafdelingen, er omkranset af andre bygninger, det vurderes derfor at lyset ikke vil være generende for omgivelserne.

Al udendørsbelysning er udelukkende orienteringslys og tændes efter behov.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af godkendelsen. Ejendommen er afskærmet af beplantning mod Højbyvej (læhegn langs vejen) men kun delvist mod Borrisvej. Der er således spredte træer mellem ejendommen og Borrisvej.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Kommunens vurdering:

Kommunen er enig i ansøgers vurdering og det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusningsanlæg i alle stalde.

Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Søerne fodres med vådfoder og smågrisene med tørfoder.

Følgende tekniske løsninger er medvirkende til at forebygge og minimere støv:

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Der gøres opmærksom på at IE-brug har en særlig forpligtelse til at reducere støvemissioner fra staldanlægget jævnfør kap 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. I ovenstående afsnit er beskrevet de tekniske løsninger på ejendommen som er medvirkende til at forebygge og minimere støv.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til-og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til-eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Der er 2 indkørsler fra Højbyvej, hvoraf den ene er til stuehuset. Den anden anvendes i forbindelse med driften. Indkørslen fra Borrisvej tager en stor del af den tungere transport til og fra ejendommen. Der er gode oversigtforhold ved til- og frakørsel.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af råvarer, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/måned	Kommentarer
Indkøbt foder	3	
Husdyrgødning		Ca. 13.000 m ³ Kørsel med 25 tons gyllevogn = 520 transporter/år
Brændstof	0,5	
Husdyr til/fra ejendommen	4	
Døde dyr	8	
Affald	2	

Dyrlæge	1	
Samlet antal transporter	18,5	Svarer til 4-5 transporter/uge.

De fleste transporter er med husdyrgødning, der flyttes med traktor og gyllevogn. Derfor er belastningen af antallet af transporter størst i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Kommunens vurdering:

Ansøger har redegjort for ind- og udkørselsforhold samt for antallet af transporter til og fra ejendommen.

Antallet af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser:

De døde dyr samles i kølecontainer (smågrisene) og under kadaverkappe. Kadaverkappen er placeret bag den nyeste gylletank ud mod grusvejen og kølecontaineren står på beton i gavlen mellem den nye og gamle farestald. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
25. Klimastald 2011	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
26. Hestestald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
24. Drægtighedsstald 2011	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
24. Drægtighedsstald 2011	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	1,40	1,40
23. Farestald 2011	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
16. Smågrisestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	0,56
13. Slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
9. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
10. Løbe-/drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,20
12. Babystald	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	1,20
14. Slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
11. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,20
8. Sygestier (aflastning)	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	1,40	1,40
4. Løbestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30
7. Løbestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30
5. Løbestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30
6. Poltestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
3. GI. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav Areal (m ² år)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udeglænde	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)
#285325] Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1105	0,56	1	619		
#285327] Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	20	0,84	1	17		
#285329] Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1412	1,17	1	1648		
#338372] Søer, gølle og drægtige. Løsgående dybstrøelse	95	1,40	1	133		
#285331] Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	1413	0,64	1	907		
#285335] Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1020	0,56	1	571		
#285337] Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	249	2,30	1	573		
#285339] Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	373	0,66	1	246		
#285341] Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	174	1,20	1	209		
#338466] Smågrise. Drænet gulv + spalter (30 %/ 50%)	274	1,20	1	329		
#338495] Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	282	2,30	1	649		
#338506] Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	277	1,20	1	332		
#338509] Søer, gølle og drægtige. Løsgående dybstrøelse	27	1,40	1	38		
#338512] Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	439	1,30	1	571		
#338515] Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	100	1,30	1	130		
#338517] Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	209	1,30	1	272		
#338520] Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	130	2,30	1	299		
#338522] Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	633	1,30	1	823		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 8364 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 497 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 8862 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 8862 kg NH₃/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: Gyllekøling i drægtighedsstald 2011 og farestald 2011, samt teltoverdækning af to gylleholdere på henholdsvis 4300 m³ og 2553 m³.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8364	497	8862
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8364	497	8862
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ud over beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Overbrusningsanlæg
- Opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående emner er beskrevet under afsnittet IE-brug:

- Vand og energiforbrug
- Fodring
- Management

Staldindretning

Drægtighedsstalden fra 2011 er i miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010 godkendt med gyllekøling. Derudover er der etableret gyllekøling i farestalden fra 2011, hvilket var et frivilligt tiltag, som er taget i brug i forbindelse med tillægsgodkendelsen i 2014. Der er etableret linespil (skraber) i bunden af gyllekanalerne i drægtighedsstalden og nedlagt slanger til køling af gyllen. Varmen anvendes til opvarmning og udtørring af staldene.

Der køles på 808 m² i farestalden og der regnes med 9,9% ammoniakreduktion i farestalden. I drægtighedsstalden køles der på 956 m² og regnes med en ammoniakreduktion på 12%. Anlægget kører minimum 2000 timer årligt, hvilket der er stillet vilkår til i den nuværende miljøgodkendelse.

Der anvendes fortsat gyllekøling i drægtighedsstalden fra 2011 og i farestalden fra 2011 med en effekt på 12 % med en driftstid på 2000 timer om året. I forbindelse med denne miljøgodkendelse er der sket en omregning af vilkårene fra de tidligere godkendelser. De tidligere vilkår og omregningen kan ses i bilag 3.

Der sker ingen udvidelser eller byggeri i forbindelse med overgangen til stipladsmodellen. Søerne er løsgående i drægtighedsstalden og opboksede i løbeafdelingen. I farestalden går soen i sin egen sti med sine egne smågrise. Smågrisene har en overdækket hule med varmelampe over, hvor de kan sove og opholde sig, når de ikke spiser.

Der er delvis spaltegulv i alle staldafsnit.

Husdyrbruget overholder det vejledende emissionsgrænseniveau for ammoniak.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring af husdyrgødning

Dybstrøelse:

- Dybstrøelse fra hestestalden udbringes direkte ud fra stald til udbringning på mark eller alternativt lægges det i gyllebeholder.

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på den mindste af gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen i den mindste tank, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Der er fast overdækning af de 2 største gylletanke. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Ansøgers vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).

- Efter udbringning af dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Ansøgers vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniak-emissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Udbringning af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Gylleforsuring

Der er linespil i drægtighedsstalden hvilket medfører, at forsuring ikke kan etableres.

Der er ingen udvidelse forbundet med ansøgningen.

Gylleforsuring er fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde".

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet at teknologien kun er godkendt til lugtreduktion og i slagtesvinestalde.

Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til slagtesvinestalde.

Kemisk og biologisk luftrensning

Der er ingen udvidelse forbundet med ansøgningen.

Kemisk og biologisk luftrensning er fravalgt, da de årlige omkostninger til kemisk- og biologisk luftrensning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladene "Kemisk luftrensning med syre og biologisk luftrensning".

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er husdyrbrug, med intensiv fjerkræavl eller svineavl, som er omfattet af Europa-Parlamentet og Rådets om industrielle emissioner (IE-Direktivet.) IE-Direktivet er indarbejdet i den danske lovgivning.

Husdyrbruget på Højbyvej 3, 6900 Skjern er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion med flere end 750 stipladser til søer.

Idet ansøgningen omhandler et IE-husdyrbrug skal det som tillæg til miljøvurderingen desuden sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Udnyttelse af energi og råvarer

Ansøger har i ansøgningen beskrevet følgende omkring energi- og vandbesparende foranstaltninger.

Energi:

Ansøger oplyser.

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og halm. Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

	Årligt forbrug
Elforbrug (kWh)	450.000
Dieselolie (l)	15.000
Fyringsolie (l)	200-1.000
Halm	550 bigballer

Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer, og trinløs styring af ventilationen. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor.

Til opvarmning af stalde og stuehus anvendes der halm i ejendommens halmfyr.

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften
- Varme:
- Der er installeret varmegenvinding i form af gyllekøling. Varmen herfra anvendes til:
 1. Opvarmning af gulvarealer i farestald
 2. Opvarmning af gulvarealer i klimastald
 3. Rumvarme i slagtesvinestald
 4. Rumvarme i klimastald
- Der anvendes to- klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest mulige forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Fodringsanlægget er udstyret med en føler, der sikrer at det ikke kører i tomdrift, når foderautomaterne er fyldt op.
- Gylletankene er overdækkede, og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletankene. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Vand

Ansøger oplyser:

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand. Der anvendes vand fra egen boring. Det årlige vandforbrug skønnes ud fra normalt at ligge omkring 16.500 m³, hvor vandmængderne fordeler sig på følgende poster:

vandspild ved svineproduktion: 750 m³

forbrug af drikkevand: 14.450 m³

rengøring af stalde: 1300 m³

- Der er egen vandboring, så vandforbruget registreres ikke.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

I det ovenstående har ansøger redegjort for energi- og vandforbruget samt besparesestiltag på området.

Der gøres opmærksom på at IE-brug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til en hver tid gældende bygningsreglement jævnfør kap 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

For at leve op til EU BAT-konklusionen med hensyn til vand- og energiforbruget er der stillet vilkår til, at vand og energiforbruget registreres, og at den årlige opgørelse gemmes og kan fremvises ved kommunens tilsyn.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at med de stillede vilkår, vil husdyrbrugets udnyttelse af energi og råvarer lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporters så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bla. følgende tiltag:

- Der er etableret gyllekøling i de nyeste stalde (drægtigheds- og farestald fra 2011), en sænkning af gyllens temperatur som reducerer CO₂-udledningen. Desuden produceres der varme, som kan erstatte brugen af fyringsolie.
- Der anvendes hyppig udslusning en gang ugentligt i staldene. Metanproducerende bakterier er mindre aktive ved lave temperaturer (under 15°C). Derfor kan man mindske udledningen af metan ved at pumpe gylle hyppigere fra stalden til gylletanken og skylle gyllekanalerne.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.

- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer

Ansøger har indsendt oplysninger om hvorvidt der anvendes stoffer i husdyrbrugets primærproduktion, som udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser. Der anvendes medicinsk zink på ejendommen.

Ansøger oplyser:

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelses § 36 er der i visse tilfælde en række restriktioner for anvendelser af husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, hvis smågrisene tildes receptpligtig medicinsk zink.

Der kan opstå behov for anvendelse af medicinsk zink til behandling af diarre hos smågrisene.

På Højbyvej 3 anvendes receptpligtig medicinsk zink til smågrise i 14 dage efter fravæning for at imødegå diarre.

Ved blandede besætninger (sohold med tilhørende smågrise op til 25 kg) vil andelen af husdyrgødning fra smågrisene normalt udgøre mindre end 40 % af den samlede mængde husdyrgødning. I nærværende sag er der desuden 1.600 slagtesvin/polte og 2 heste.

Brugen af medicinsk zink udfases helt i juni 2022.

Vurdering

På grundlag af den blandede besætning vurderes brug af husdyrgødningen ikke at være i strid med gældende lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derved minimeres risikoen for, at der vil ske en ophobning af zink som på sigt forskyder balancen i jordens økosystemer og vandmiljøer.

Kommunens vurdering:

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbruget er opmærksom på at opfylde reglerne vedr. anvendelse af medicinsk zink og udbringningen af husdyrgødning fra disse produktioner og derfor lever op den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug vedr. substitution af skadelige eller betænkelige stoffer

I det der i den primære landbrugsproduktion generelt kun anvendes godkendte produkter og kemikalier, er det Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at husdyrbrugets ikke anvender skadelige stoffer der udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser.

Optimering af produktionsprocesser

Ansøger oplyser:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er udarbejdet APV for arbejdspladsen.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandard. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarerikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets management er med til at sikre, at produktionsprocesserne løbende optimeres og lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets optimering af produktionsprocesser lever op den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Iagttagelse af affaldshierarkiet

I forbindelse med driften af husdyrbruget skal produktion og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1) Affaldsforebyggelse.

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

3) Genanvendelse.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Ansøger har om affald oplyst,

Fast affald

Der findes en række forskellige affaldstyper på ejendommen, såsom papir, pap, glas, afdækningsplast, jern m.v.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farlig og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltere, batterier eller spraydåser indsamles i service-rum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald

Spildolie og oliefiltere, akkumulatorer, maling / træbeskyttelse og øvrigt olie- og kemikalieaffald opbevares i foderladen (8). Det bortskaffes til genbrugspladsen i Skjern.

Kemikalier opbevares i et dertil indrettet kemikalie rum i bygning (2), som er indrettet til værksted. Der er etableret en støbt fylde-/vaskeplads til anvendelse ved påfyldning af kemikalier i marksprøjten.

Oversigt over affaldshåndtering

ISAG Kode	Art	Opbevaring	Mængde	Bortskaffelsesmetode
19.00	Forbrændingseget	Container		Afhentes hver 14. dag
23.00	Ikke forbrændingseget	Container		Køres til genbrugsplads.
50.00	Pap/Papir	Container		Køres til genbrugsplads.
51.00	Glas			Køres til genbrugsplads.

52.00	Plast			Køres til genbrugsplads.
52.06	Heraf PVC		Ingen	
56.20	Jern og metal			Afhentes efter behov af jernhandler
79.00	Lysstofrør			Køres til genbrugsplads.

Ansøgers vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Kommunens vurdering

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at der med affaldssorteringen er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætningen til godkendte affaldsmottagere eller genbrugspladsen er det sikret, at affaldets videre vej i affalds hierarkiet vil blive håndteret bedst muligt.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune jf. 36 stk. 7-13 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen til kommunen.

Indberetningen skal omfatte beregninger, målinger, procedurer m.v., som skal foretages som led i egenkontrol.

Der er i driftsvilkårene til de emissionsbegrænsende tiltag på husdyrbruget stillet vilkår til overvågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen og kontrollerer, at forudsætningerne for godkendelsen overholdes.

Begrænsning i anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1 nr. 13, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Mærkningselementer for akut toksicitet				
Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet				
KRONISK				
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbrug.

Særregler for IE-husdyrbrug

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat en række særregler for IE-husdyrbrug, som i det følgende vurderes i forhold til det ansøgte.

Miljøledelse

På baggrund af BAT-konklusionen af 21.02.2017 er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stillet krav om, at IE-husdyrbrug, skal have et miljøledelsessystem der:

- 1) formulerer en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætter miljømål,
- 3) udarbejder handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med ovenstående krav. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsessystemet skal være etableret og virke fra den dag miljøgodkendelsen er meddelt.

Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for miljøledelse, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Oplæring af personale

IE-husdyrbrug skal sørger for at oplære eksisterende og nye medarbejdere. Overordnet set skal oplæringen angå relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, reparation og vedligeholdelse af udstyr, samt beredskabsplanlægning og -styring mv.

IE-husdyrbruget er forpligtiget til at sikre, at et oplæringsmateriale, der angår de forhold som følge af bestemmelsen i kapitlet om særregler for IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er tilgængelig for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse

Det fremgår af kapitel 17 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Kontrolplanen og kontrollen skal som minimum omfatte følgende forhold:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen og reparation i forbindelse med tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes logbog over de

gennemførte kontroller og reparationer, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Beredskab

Det fremgår af lovgivningen at for IE-brugs skal der foreligge en beredskabsplan til håndtering af uheld og uventede emissioner. Beredskabsplanen skal indeholde en plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.

Der skal foreligge handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).

Det skal fremgå, hvor der er tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets beredskabsplan lever op den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Hændelser og uheld

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal der, uanset den 8-årige retsbeskyttelse i husdyrbrugloven, ved påbud foretages sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, at konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld begrænses og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Ringkøbing-Skjern Kommune har stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet samt udarbejdelse af skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Foderblandings- og fodringsstrategi

Den seneste BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin omfatter teknikkerne fasefodring, letfordøjelig uorganisk fosfat og tilsætning af fytase til foderet. Formålet er, at begrænse fosforudskillelsen og dermed reducere risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at

tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

BAT-konklusionen er indarbejdet som generel lovgivning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46, og der skal ikke stilles vilkår herom. Dokumentation for overholdelsen skal opbevares i 5 år og forevises på forlangende ved tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for overholdelse af fodringskrav til Ringkøbing-Skjern Kommune, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Den ansøgte produktion er et IE-brug, som følge af, at der er mere end 750 søer på ejendommen og er derfor omfattet af kravet.

Ansøger har i BAT-redegørelsen anført følgende om fodringsstrategi:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikre, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.
- Smågrisene, slagtesvin og polte fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, og for avlsdyrenes vedkommende, afhængigt af hvor de befinder sig i reproduktionsfasen. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af oplysninger om husdyrbrugets fodring og de generelle krav til fodring, at husdyrbrugets foderblandings- og fodringsstrategi lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Manglende overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Årlige indberetning til kommunen

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende kopi af logbøger eller anden dokumentation for anvendt miljøteknologi, miljøledelsessystem, at kontrolprogrammet for vedligeholdelse er gennemført og for fodringskrav.

Dokumentationen skal indsendes samlet til kommunalbestyrelsen hvert år senest den 31. december. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår. Oplysningerne skal dog ikke indsendes, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 59a, stk. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Alternative løsninger

Overgangen til stipladsmodellen anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøgodkendelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Overgangen til stipladsmodellen kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

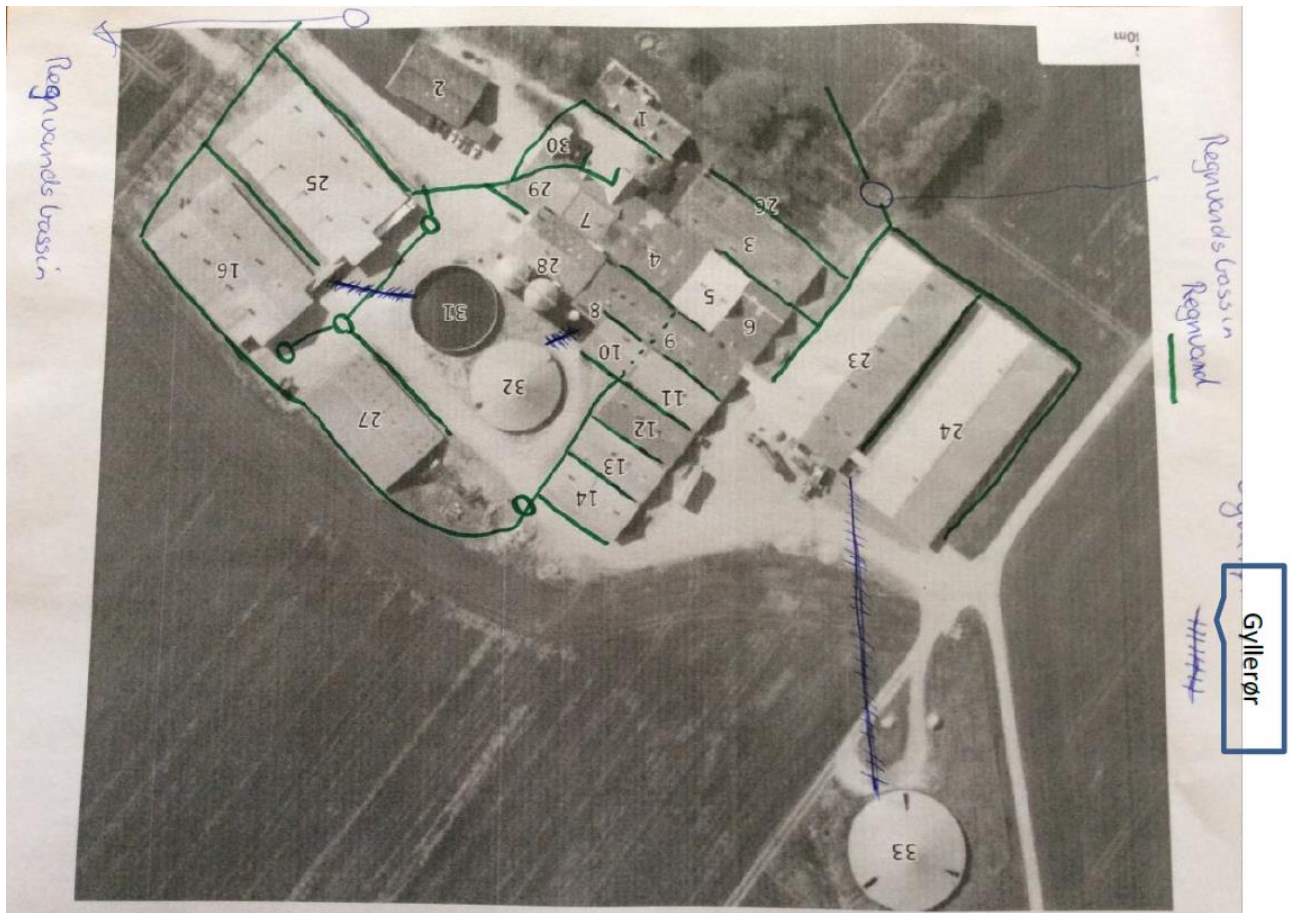
Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bygning	Anvendelse	Opførelsesår / senest renoveret
1	Stuehus	
2	Maskinhus	
3	Gl. drægtighedsstald	2014
4	Løbestald	
5	Løbestald	
6	Poltestald	2014
7	Løbestald	2014
8	Sygestier	
9	Farestald	
10	Drægtighedsstald	
11	Drægtighedsstald	
12	Babystald	
13	Poltestald	
14	Poltestald	
16	Klimastald	
23	Farestald	2011
24	Drægtighedsstald	2011
25	Klimastald	2011
26	Hestestald	
27	Halmlade	
28	Foderlade	
29	Værksted	
30	Bilgarage	

Bilag 2: Afløbsplan

Bilag 3: Gyllekøling – Omregning af vilkår mht. effekt

Projekt

Herning, den 13-10-20

Gyllekøling - beregning

Beregningen er udarbejdet af: Helle Borum

Arealer i kummer, køleeffekt & reduktions %

2018 formler

	Gyllekummer, m ²	Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal driftstimer / år	NH ₃ : Års reduktions %	Lugtreduktion		Ca. varmemængde fra gyllekøl med varmepumpe / år
							Reduktions-%	Nødv. årligt driftstimer	
			0,0 kW	0,0		0,00	0,00	8.760 h	3,4
Farestald 2011	808,0	10,3 W	8,3 kW	8,3	2.000 h	1,90	0,00	8.760 h	0 kWh
Drægtighedsstald 2011	956,0	10,3 W	9,8 kW	15,0	2.000 h	3,42	0,00	8.760 h	23.580 kWh
			0,0 kW	0,0		0,00	0,00	8.760 h	27.899 kWh
Areal med køling i alt, m ²	1.764,0		18,2 kW	11,93		2,72		Sum	51.479 kWh
							Svarer til liter fyringsolie, ca.		5.742 liter

Formler frem til og med 2017

	Gyllekummer, m ²	Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal driftstimer / år	NH ₃ : Års reduktions %	Lugtreduktion		Ca. varmemængde fra gyllekøl med varmepumpe / år
							Reduktions-%	Nødv. årligt driftstimer	
			0,0 kW	0,0		0,00	0,00	8.760 h	3,4
Farestald 2011	808,0	10,3 W	8,3 kW	9,9	2.000 h	2,25	0,00	8.760 h	0 kWh
Drægtighedsstald 2011	956,0	10,3 W	9,8 kW	14,6	2.000 h	3,33	0,00	8.760 h	23.580 kWh
			0,0 kW	0,0		0,00	0,00	8.760 h	27.899 kWh
Areal med køling i alt, m ²	1.764,0		18,2 kW	12,44		2,84		Sum	51.479 kWh
							Svarer til liter fyringsolie, ca.		5.742 liter

Denne skabelon er udarbejdet d. 10/4-2018, af energi- & tekniskrådgiver Gunnar Schmidt, direkte 99 99 23 19; e-mail: gus@byggeri-teknik.dk
Revideret d. 20/5-2020, med indsættelse af %-begrænsning i 2018- formler, samt indsættelse af lugtreduktion. GS.

Vilkår fra tidligere miljøgodkendelser ændret ved ovenstående omregning

11) I farestalden fra 2011 (23) er gyllekanalerne forsynet med gyllekølingsanlæg, i alt 808 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 9,9 procent, skal den gennemsnitlige køling ved køling 4900 timer årligt være en køleeffekt på mindst 10,3 W/m². Anlægget skal køre minimum 2000 timer årligt. Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak. Køleeffekten er beregnet ud fra formel 1 i Miljøstyrelsens teknologiblad "Køling af gyllen i svinestalde" Reduktion (%) = $-0,008x^2 + 1,5x$, hvor $x = \text{køleeffekt/m}^2$.

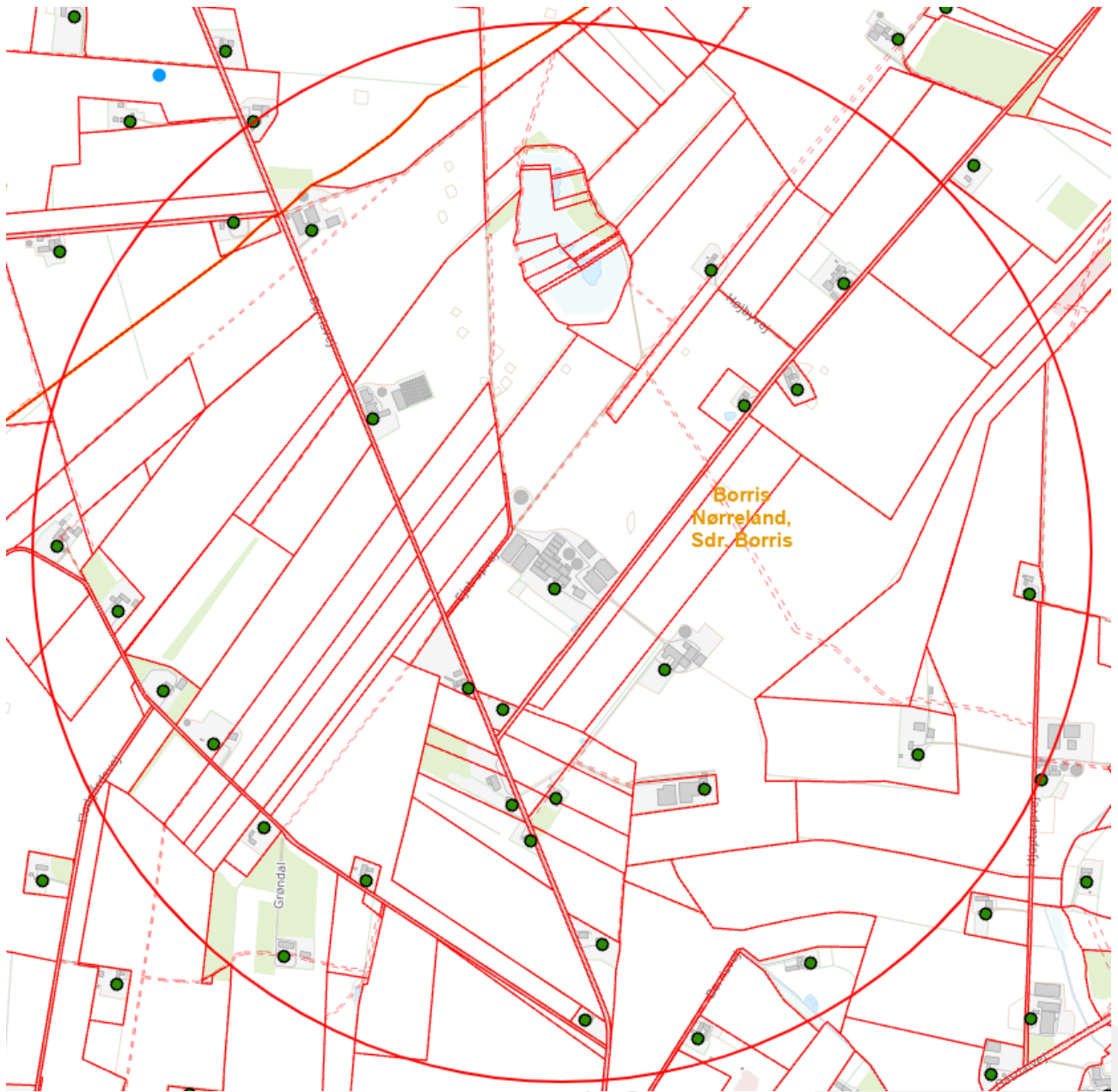
12) I drægtighedsstalden fra 2011 (24) er gyllekanalerne forsynet med gyllekølingsanlæg, i alt 956 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 12 procent, skal den gennemsnitlige køling ved køling 4900 timer årligt være en køleeffekt på mindst 10,3 W/m². Anlægget skal køre minimum 2000 timer årligt. Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak. Køleeffekten er beregnet ud fra formel 1 i Miljøstyrelsens teknologiblad "Køling af gyllen i svinestalde" Reduktion (%) = $-0,008x^2 + 1,5x$, hvor $x = \text{køleeffekt/m}^2$.

13) Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 18,2 kW.

14) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 2000 timer pr. år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Hvis der sættes en varmepumpe med en større køleeffekt på anlægget, bliver den faktiske driftstid pr. år (den tid hvor varmepumpen faktisk kører) kortere. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.

Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 1277 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

Bilag 5: Natur

